

Fakta om sygeplejerskeuddannelsen

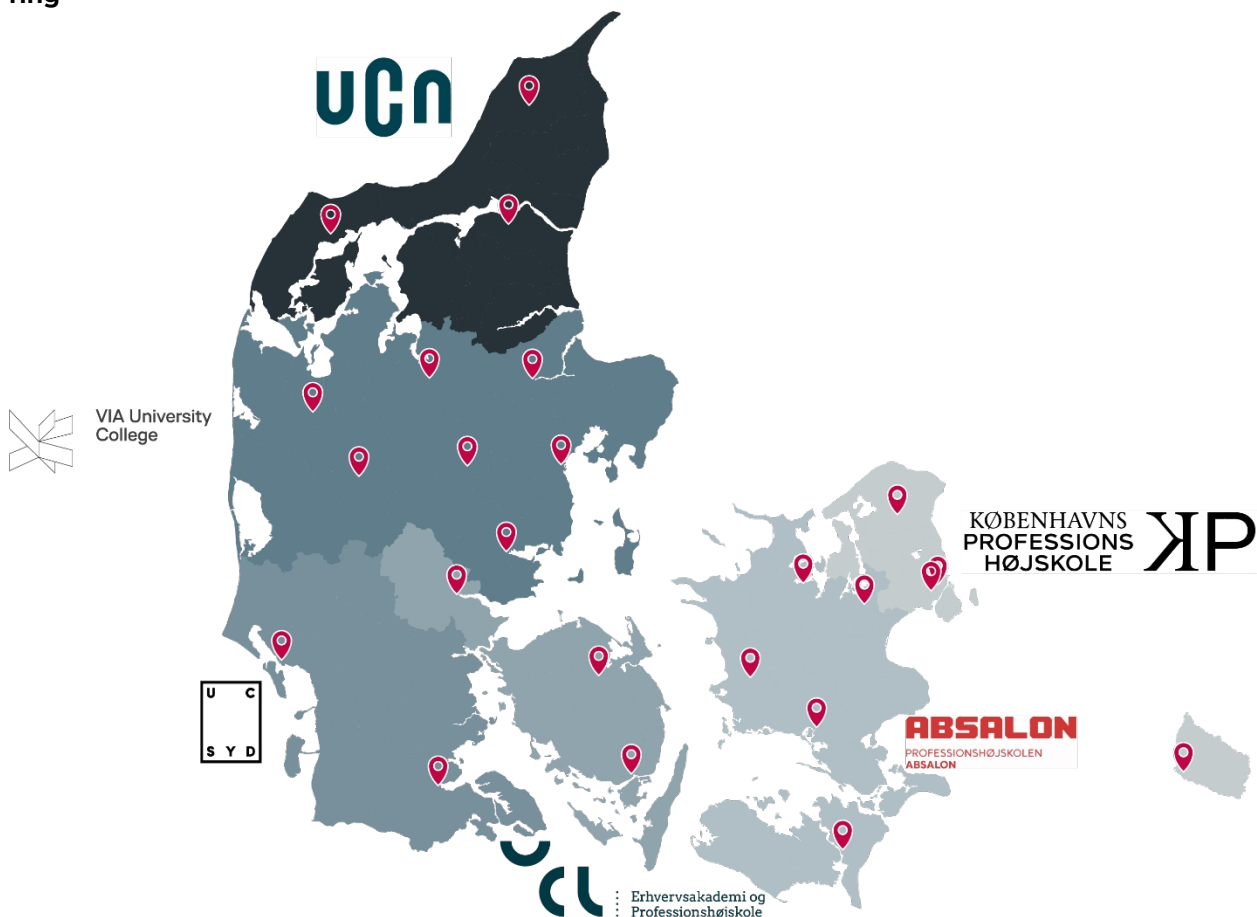
1. Kort om sygeplejerskeuddannelsen

Med over 12.000 studerende er sygeplejerskeuddannelsen en af Danmarks største videregående uddannelser.

Sygeplejerskeuddannelsen er en professionsbacheloruddannelse, der tager 3,5 år. 43 pct. af uddannelsen foregår i praktik på sygehuse eller i den borgernære sygepleje i kommunerne.

Sygeplejersker uddannes på landets professionshøjskoler: På Professionshøjskolen UCN i Region Nordjylland, VIA University College i Region Midtjylland, Professionshøjskolen Absalon i Region Sjælland, UC SYD og UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole i Region Syddanmark og Københavns Professionshøjskole i Region Hovedstaden. I alt kan sygeplejerskeuddannelsen læses 24 steder i Danmark.

De 24 sygeplejerskeuddannelsers placering

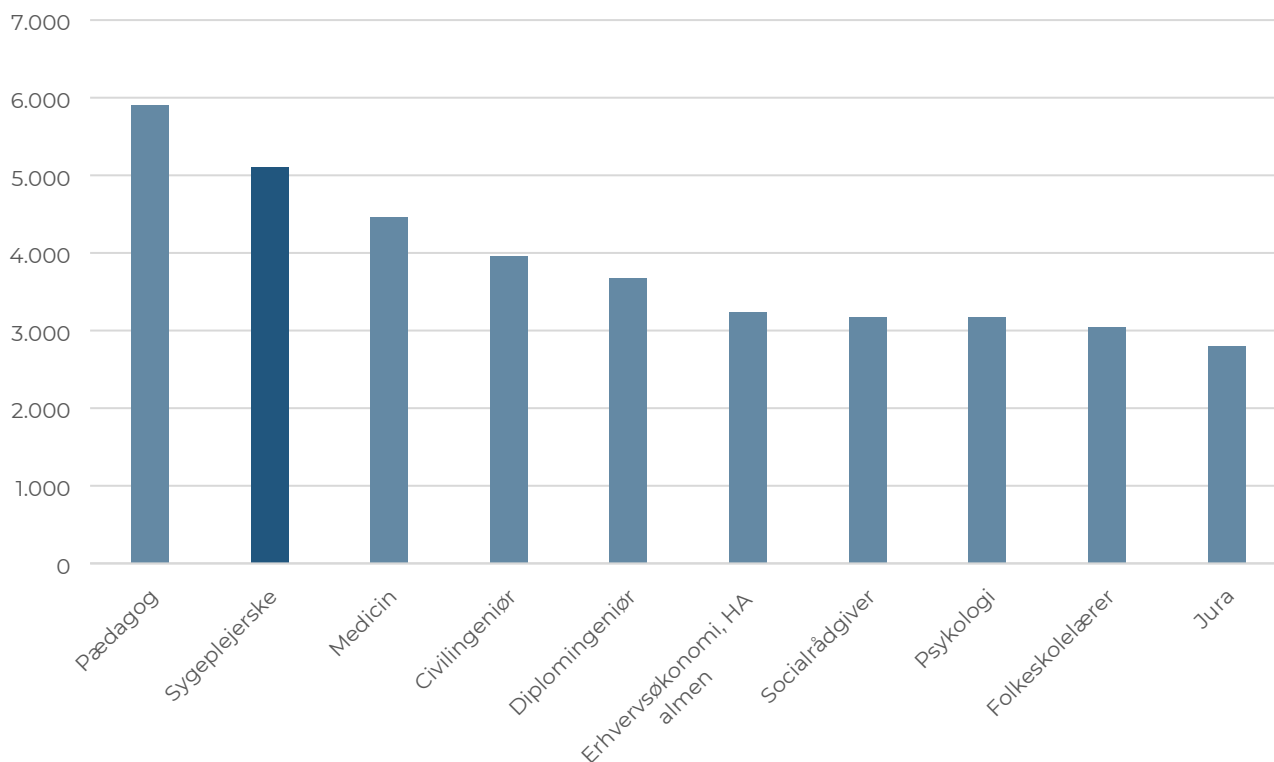
Man kan læse til sygeplejerske i:

Esbjerg, Frederiksberg, Herning, Hillerød, Hjørring, Holbæk, Holstebro, Horsens, København, Nykøbing F., Næstved, Odense, Randers, Roskilde, Rønne, Silkeborg, Slagelse, Svendborg, Thisted, Vejle, Viborg, Aabenraa, Aalborg og Aarhus.

2. Søgning og optag

Sygeplejerskeuddannelsen er den næstmest søgte videregående uddannelse, jf. figur 1. I 2020 havde 5.110 ansøgere sygeplejerskeuddannelsen som førsteprioritet.

Figur 1.1. prioritetsansøgninger på de ti mest søgte videregående uddannelser, 2020

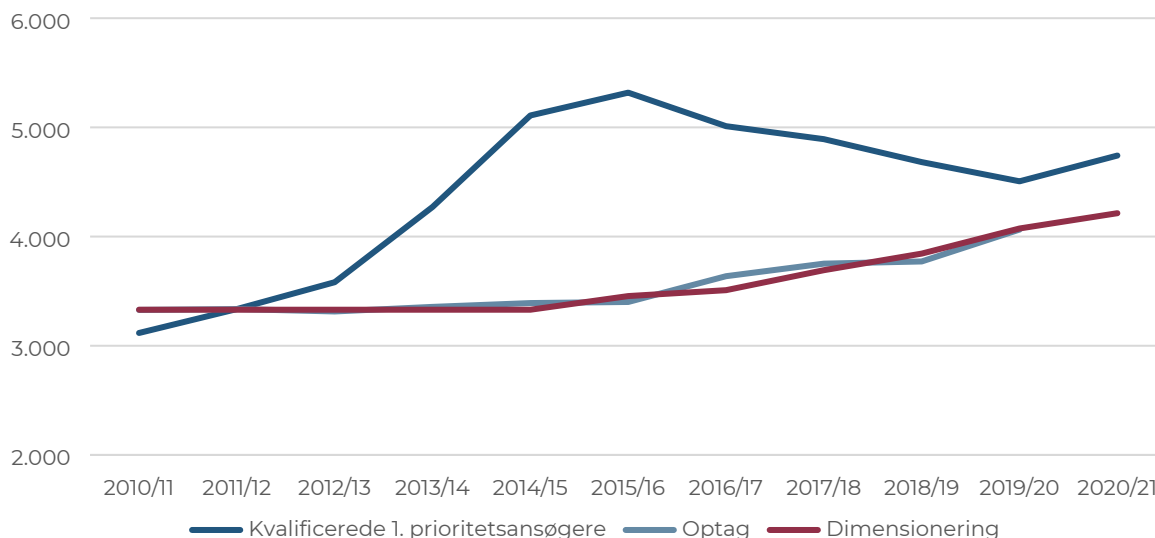

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

Søgningen til sygeplejerskeuddannelsen faldt indtil sommeren 2020, hvor der igen var en stigning i antallet af kvalificerede 1. prioritetsansøgere. I 2020 havde 4.742 kvalificerede ansøgere sygeplejerskeuddannelsen som 1. prioritet, jf. figur 2. Det er et fald på 11 pct. sammenlignet med 2015, hvor 5.318 kvalificerede ansøgere havde sygeplejerskeuddannelsen som 1. prioritet.

Sygeplejerskeuddannelsen er dimensioneret af hensyn til antallet af praktikpladser. Det betyder, at der er et politisk bestemt loft over antallet af studiepladser, professionshøjskolerne må udbyde, så det sikres, at alle studerende kan komme i praktik. Siden studieåret 2014/15 er der oprettet 27 pct. flere studiepladser på sygeplejerskeuddannelsen. I studieåret 2020/21 er der 4.214 studiepladser på uddannelsen.

Figur 2. Udvikling i kvalificerede 1. prioritetsansøgere, optag og dimensionering, antal 2010-2020

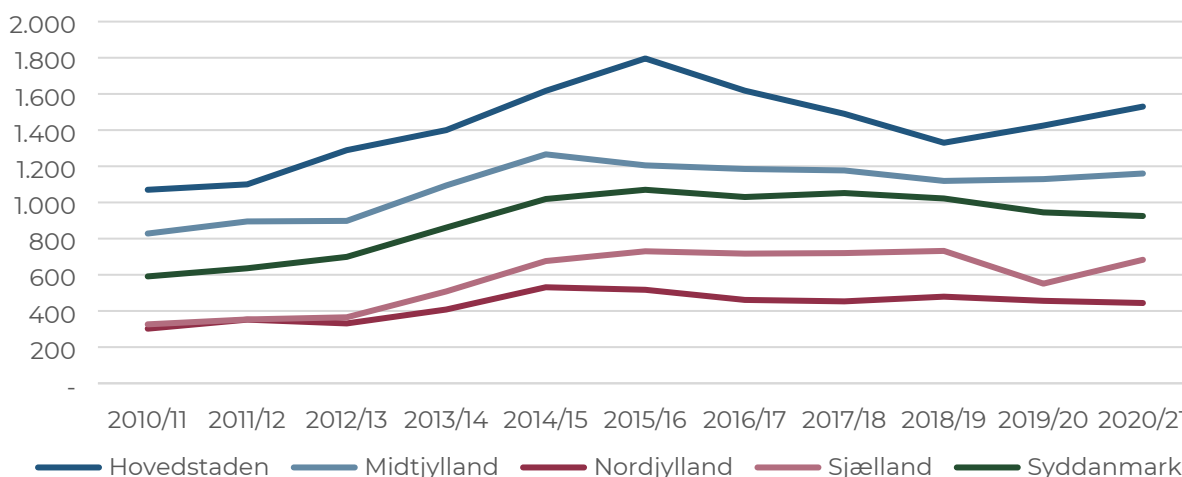

Anm.: "Kvalificerede 1. prioritetsansøgere" er antallet af 1. prioritetsansøgere i alt fratrukket antallet af 1. prioritetsansøgere, der ikke lever op til uddannelsens optagelseskrav. Antallet af 1. prioritetsansøgere var 5.110 i 2020/21. Optag er opgjort i studieår og er inkl. efteroptag. Der er endnu ikke data for optag i studieåret 2020/2021.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus og Uddannelses- og Forskningsministeriets oversigt over uddannelses-specifik dimensionering.

I figur 3 vises udviklingen i kvalificerede 1. prioritetsansøgninger fordelt på de fem regioner. I 2020 havde Region Sjælland den største stigning på 24 pct. i antallet af 1. prioritetsansøgninger i forhold til 2019, mens Region Nordjylland havde det største fald på 3 pct., jf. figur 3.

Figur 3. Udvikling i kvalificerede 1. prioritetsansøgere til sygeplejerskeuddannelsen fordelt på regioner, 2010-2020

Anm.: "Kvalificerede 1. prioritetsansøgere" er antallet af 1. prioritetsansøgere i alt fratrukket antallet af 1. prioritetsansøgere, der ikke lever op til uddannelsens optagelseskrav. Antallet af kvalificerede 1. prioritetsansøgere er opgjort i studieår.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

Kendetegn for sygeplejerskestuderende

Andel kvinder/mænd: 93 pct. kvinder, 7 pct. mænd

Alder ved studiestart (median): 22 år

Karaktergennemsnit fra gymnasial uddannelse (stx, hf mm.): 6,1

Andel studerende optaget fra erhvervsuddannelser: 16 pct. heraf 12 pct. fra SOSU

Andel studerende optaget fra gymnasiale uddannelser: 49 pct. fra stx, 13 pct. fra hf og 14 pct. fra øvrige.

Andel med forældre uden videregående uddannelse: 53 pct.

Andel studerende i de fire store byer/provins (optag): 45 pct./55 pct.

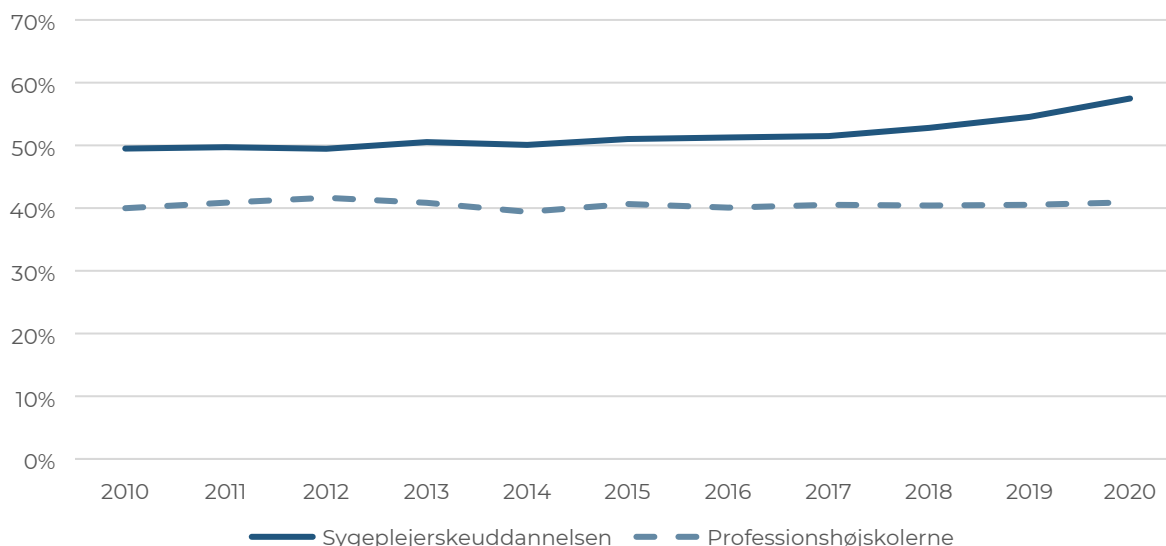
Anm. Tallene er fra 2020 med undtagelse af andel studerende optaget fra erhvervsuddannelser og gymnasiale uddannelser, hvor det er 2019-tal pga. sidsteårsproblematik.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

3. Optag uden for de fire store byer

Siden 2010 er optaget på sygeplejerskeuddannelsen steget med 25 pct., og optaget er primært steget uden for de fire store byer. Andelen af sygeplejerskestuderende, der optages uden for de fire store byer, er steget fra 49 pct. i 2010 til 57 pct. i 2020, jf. figur 4. I 2020 blev der optaget 753 flere sygeplejerskestuderende uden for de fire store byer end i 2010. Det svarer til, at 89 pct. af den samlede stigning i optaget fra 2010 til 2020 er sket uden for de store byer.

Figur 4. Sygeplejerskeuddannelsens optag uden for de fire store byer, andel, 2010-2020

Anm.: De fire store byer dækker over optag i Hovedstadsområdet, Aarhus, Odense og Aalborg. Der tages udgangspunkt i Danmarks Statistiks definition af Hovedstadsområdet. Professionshøjskolerne dækker de seks professionshøjskoler og DMJX.
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

Sygeplejerskeuddannelsen tiltrækker og fastholder til lokalområdet

Damvad Analytics har undersøgt professionshøjskolernes evne til at tiltrække og fastholde dimittender til lokalområdet¹. Analysen viser, at et år efter færdiggjort uddannelse bor 72 pct. af de tilflyttede dimittender fra sygeplejerskeuddannelsen stadig i kommunen. Det ligger lidt over det nationale gennemsnit på 65 pct., jf. tabel 1.

Tabel 1. Tiltrækning og fastholdelse af dimittender på sygeplejerskeuddannelsen sammenlignet med alle dimittender fra professionshøjskolerne, 2018

	Tiltrækning		Fastholdelse	
	Tilflyttere	Lokale	Tilflyttere	Lokale
Sygeplejerske	36 pct.	29 pct.	72 pct.	87 pct.
Professionshøjskolerne (gns.)	33 pct.	29 pct.	65 pct.	86 pct.

Anm.: Dimittender defineres som tilflyttere, hvis de er flyttet til kommunen, hvor uddannelsen læses, mindre end to år forud for studiestart. Lokale dimittender er dimittender, der boede i kommunen to år før studiestart.

Kilde: Damvad Analytics, 2018.

¹Damvad Analytics (2018): Professionshøjskolernes tiltrækning og fastholdelse af dimittender. Tilgængelig på www.danskeprofessionshøjskoler.dk.

4. Praktikken i sygeplejerskeuddannelsen

I sygeplejerskeuddannelsen foregår 43 pct. (90 ECTS ud af 210 ECTS) af uddannelsen i praktik, i sygeplejerskeuddannelsen defineret som klinisk uddannelse², der fordeles over uddannelsens 7 semestre. Den kliniske uddannelse foregår primært i de tre sektorer: hospitaler, psykiatri og det kommunale sundhedsvæsen, men kan også være på private institutioner.

Professionshøjskolerne tilrettelægger de kliniske perioder forskelligt på semestre, jf. *tabel 2*.

Tabel 2. Oversigt over praktikperioder på sygeplejerskeuddannelserne

	VIA	Absalon	KP	UCN	UCL	UC SYD
Udbudssteder	Holstebro Horsens Randers Silkeborg Viborg Århus	Holbæk Nykøbing F. Næstved Roskilde Slagelse	København N Frederiksberg Hillerød Rønne	Hjørring Thisted Aalborg	Odense Svendborg Vejle	Aabenraa Esbjerg
Semester 1	5 ECTS ³	6 ECTS ⁴	6 ECTS ⁵	6 ECTS ⁶	5 ECTS ⁷	1 ECTS ⁸
Semester 2	15 ECTS	15 ECTS	12 ECTS	15 ECTS	15 ECTS	15 ECTS
Semester 3	12 ECTS	12 ECTS	12 ECTS	12 ECTS	15 ECTS	0 ECTS
Semester 4	13 ECTS	12 ECTS	15 ECTS	12 ECTS	10 ECTS	29 ECTS
Semester 5	4 ECTS	10 ECTS	9 ECTS	5 ECTS	5 ECTS	0 ECTS
Semester 6	30 ECTS	30 ECTS	30 ECTS	30 ECTS	30 ECTS	30 ECTS
Semester 7	11 ECTS	5 ECTS	6 ECTS	10 ECTS	10 ECTS	15 ECTS (10 i forskningsbaseret praksis og 5 i BA-projektet)

Kilde: Uddannelsernes studieordninger.

² Jf. Bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor i sygepleje, BEK 804 af 17/06/2016, senest ændret ved BEK 883 af 24/06/2018

³ <https://www.via.dk/uddannelser/sundhed-og-omsorg/sygeplejerske/studieordninger-sygeplejerskeuddannelsen>

⁴ <https://phabsalon.dk/uddannelser/sygeplejerske/uddannelsen/uddannelsens-opbygning/>

⁵ <https://www.phmetropol.dk/uddannelser/sygeplejerske/uddannelsen/studieordning>

⁶ <https://www.ucn.dk/Files/Billeder/ucn/Uddannelser/Sygeplejerske/Institutionel-studieordning-sygeplejerskeuddannelsen-2019.pdf>, s. 13

⁷ <https://www.ucl.dk/uddannelser/videregaaende-uddannelser/sygeplejerske#uddannelsens+opbygning>

⁸ <https://www.ucsyd.dk/uddannelse/sygeplejerske/regler-og-rammer-sygeplejerskeuddannelsen>

5. Frafald på sygeplejerskeuddannelsen

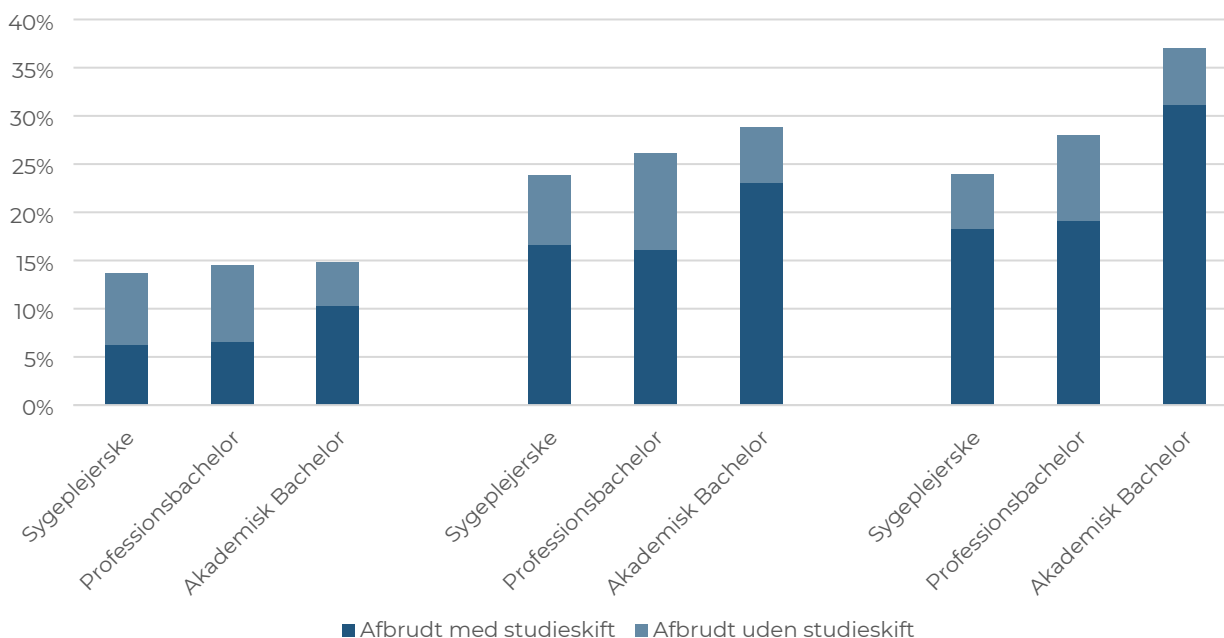
Frafaldet på sygeplejerskeuddannelsen er lavere end det gennemsnitlige frafald på professionsbacheloruddannelser og akademiske bacheloruddannelser.

Det primære frafald på sygeplejerskeuddannelsen sker på 1. år. I 2020 var det 14 pct. af de sygeplejerskestuderende, der er faldet fra 1 år efter studiestart i 2019, jf. figur 5. Heraf har 6 pct. af de førsteårsstuderende afbrudt uddannelsen med studieskift.

Samlet set er hver fjerde studerende (24 pct.) faldet fra sygeplejerskeuddannelsen seks år efter studiestart. Størstedelen af de studerende, der falder fra, er startet på en ny uddannelse umiddelbart efter (18 pct.).

Det store optag og et samlet frafald på 24 pct. medfører, at der hvert år dimitterer over 2.500 nyuddannede sygeplejersker.

Figur 5. Frafald på sygeplejerskeuddannelsen efter 1., 3. og 6. år, sammenlignet med professionsbachelor og akademiske bachelorer, pct., opgjort for 2020

Anm.: Studieskift er en del af frafaldet. Seks år efter uddannelsesstart på sygeplejerskeuddannelsen har i alt 23,9 pct. i gennemsnit afbrudt uddannelsen, heraf 5,6 pct. uden studieskift. Frafald efter 1. år er opgjort for studiestartsårgangen 2019, mens frafaldet efter 3. år er opgjort for studiestartsårgangen 2017, og frafaldet for 6. år er opgjort for studiestartsårgangen 2014.

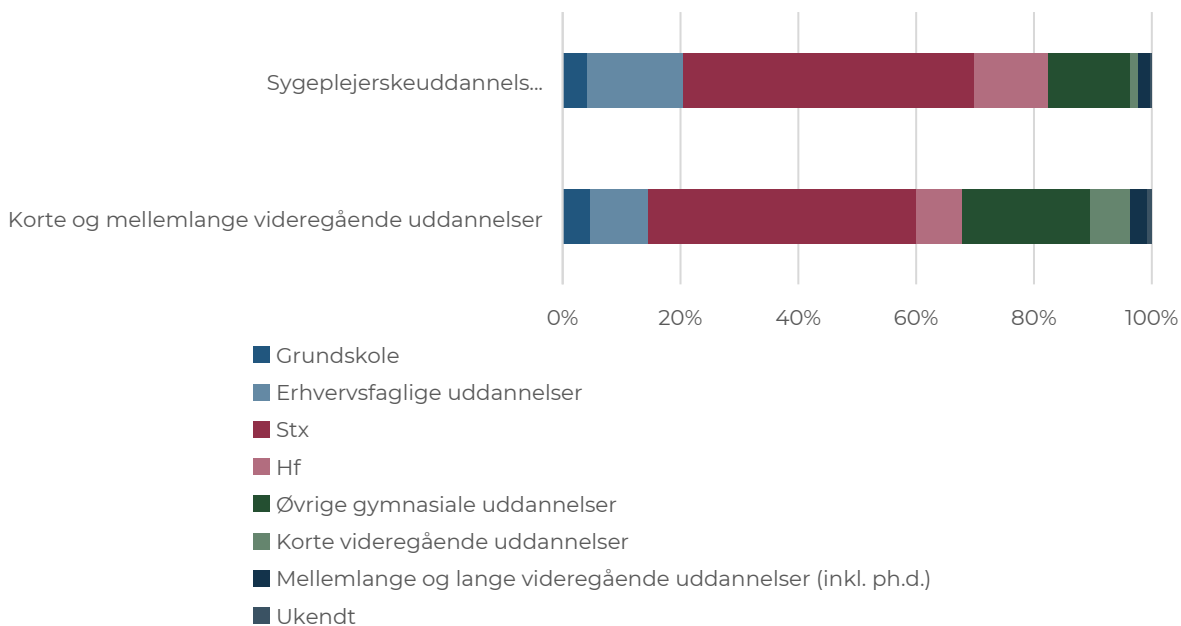
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

6. Optagne studerendes uddannelsesbaggrund

Sammenlignet med øvrige videregående uddannelser, har sygeplejerskeuddannelsen en større andel af studerende med en erhvervsfaglig uddannelse som baggrund, jf. figur 6. Mere end hver sjette (16 pct.) af de studerende, der startede på sygeplejerskeuddannelsen i 2019, har en erhvervsfaglig uddannelse bag sig, og 11 pct. af de studerende har gennemført en uddannelse som social- og sundhedshjælper eller social- og sundhedsassistent.

Figur 6. Optagne studerendes højst fuldførte uddannelse, sygeplejerskeuddannelsen ift. samlede videregående uddannelser, 2019

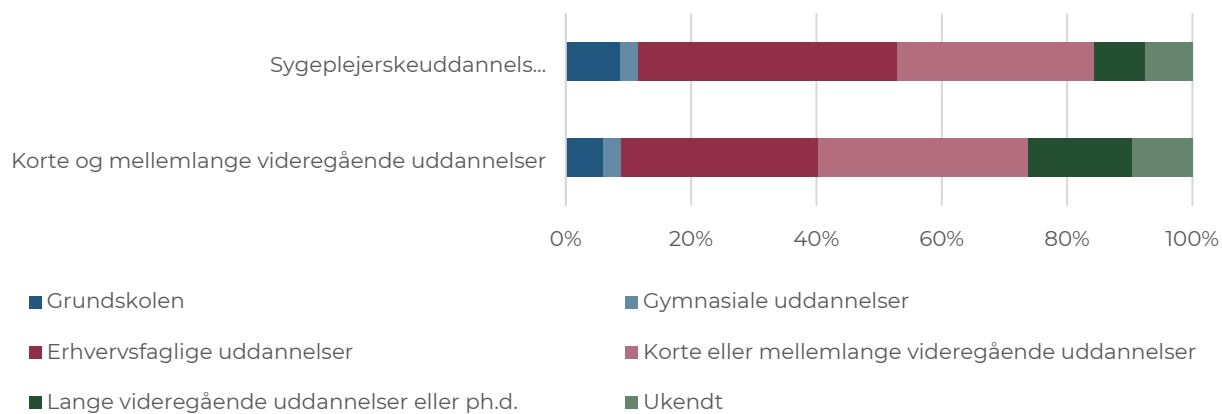

Anm.: Korte og mellemlange videregående uddannelser inkluderer bl.a. professionsbacheloruddannelser, erhvervsakademiuddannelser og akademiske bacheloruddannelser på universiteter. Der tages udgangspunkt i tal fra 2019 for at undgå sidsteårsproblematik.
Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

7. Sygeplejerskestuderendes forældres uddannelsesniveau

Sygeplejerskeuddannelsen uddanner en del studerende med forældre med en erhvervsfaglig uddannelse som højeste uddannelsesniveau. I 2020 havde 41 pct. af de optagne sygeplejerskestuderende forældre, hvis højeste uddannelse var en erhvervsfaglig, jf. figur 7. Det samme gør sig gældende for 31 pct. af studerende på alle korte og mellemlange videregående uddannelser.

Figur 7. Sygeplejerskestuderendes forældres uddannelsesbaggrund, 2019

Anm.: Korte og mellemlange videregående uddannelser inkluderer bl.a. professionsbacheloruddannelser, erhvervsakademiuddannelser og akademiske bacheloruddannelser på universiteter. Kategorien "Ukendt" dækker primært over forældre til studerende, der ikke har dansk statsborgerskab.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

8. Sygeplejersker har lav ledighed og de fleste arbejder på hospitaler

Der er fuld beskæftigelse for nyuddannede sygeplejersker. Det var 1 pct. af de nyuddannede sygeplejersker fra dimittendårgang 2017, der var ledige 12-23 måneder efter dimission, jf. tabel 3. Hovedparten af de nyuddannede sygeplejersker ansættes på hospitaler (73 pct.), mens i alt 6 pct. ansættes i hjemmeplejen.

Tabel 3. Beskæftigelsesområde for nyuddannede sygeplejersker, dimittendårgang 2017

	Antal	Andel
Beskæftiget, total	2.279	89 pct.
Hospitaler	1.868	73 pct.
Læger, tandlæger mv.	105	4 pct.
Daginstitutioner og dagcentre mv.	84	3 pct.
Plejhjem mv.	162	6 pct.
Øvrige	55	2 pct.
Ledig	28	1 pct.
Uden for arbejdsstyrken	167	7 pct.
Ukendt	81	3 pct.
Total	2.555	100 pct.

Anm.: Beskæftigelsen er målt 23 måneder efter færdiggjort uddannelse. "Øvrige" er en samling af beskæftigelsesområder med 2 pct. eller færre nyuddannede dimittender.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

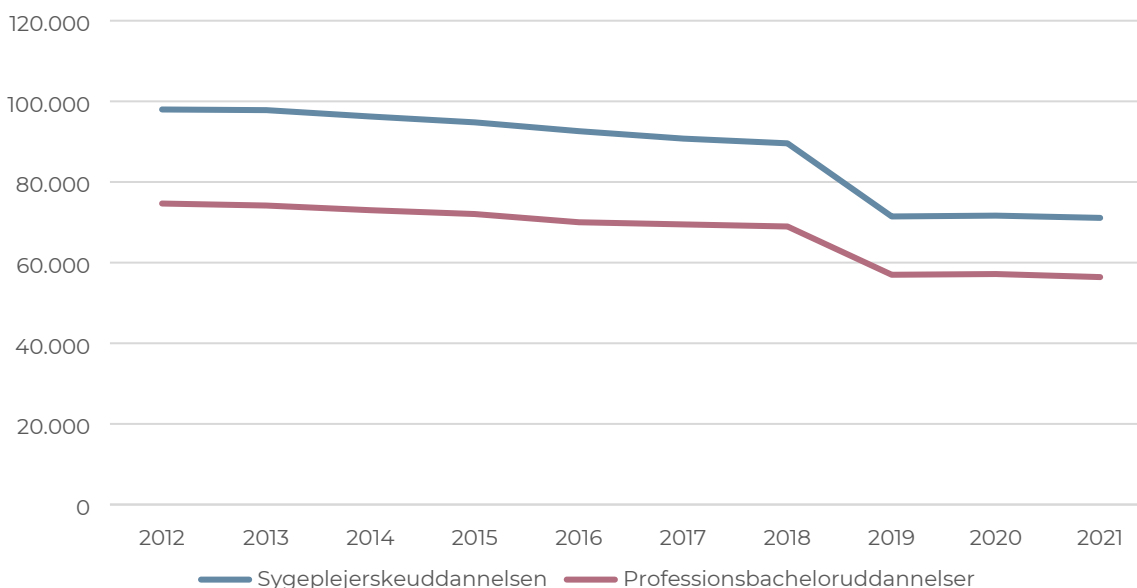
9. Sygeplejerskeuddannelsens økonomi

Uddannelsernes økonomi er betinget af politisk fastsatte takster, hvor de videregående uddannelser inddeles i ti takstgrupper.

Taksten for sygeplejerskeuddannelsen er i 2021 på 71.100 kr. pr. studenterårsværk, jf. figur 8. Den gennemsnitlige takst for professionsbacheloruddannelser er i 2021 på ca. 56.400 kr. Taksten til sundhedsuddannelserne har historisk ligget over gennemsnittet for professionsbacheloruddannelser pga. uddannelsernes udgifter til teknologi og faciliteter til simulering og træning.

Sygeplejerskeuddannelsen blev i 2019 tilført et særtilskud på 44 mio. kr. til initiativer, der kan bidrage til at styrke overgangen mellem studie- og praktikperioder på sygeplejerskeuddannelsen.

Figur 8. Udviklingen i undervisningstakst til sygeplejerskeuddannelsen og professionsbacheloruddannelser, 2012-2021, (2021-pl)

Anm. Med omlægningen til det nye bevillingssystem i 2019 fylder tilskuddet baseret på aktivitet en mindre del af det samlede uddannelsesstøttilskud⁴ til institutionen. Sygeplejerskeuddannelsen er placeret i takstgruppe 8 (af 10) med en takst på 71.100 kr. pr. STÅ. Samlet set blev taksterne til professions- og erhvervsrettede uddannelser i gennemsnit reduceret med cirka 25 pct. Undervisningstaksten er inkl. fællesudgiftstakst. Det overordnede fald i undervisningstaksterne fra 2012 til 2018 kan tilskrives generelle takstnedskrivninger og besparelser på området.

Kilde: Danske Professionshøjskoler på baggrund af takstkatalog, Uddannelses- og Forskningsministeriet.